

'De olie is eerder op dan het IEA denkt'

Rapport van verontruste burgers voorziet piek in olieproductie binnen tien jaar

KAREL BECKMAN

AMSTERDAM — De olieproductie in de wereld bereikt tussen 2012 en 2017 een hoogtepunt. Na 2017 zet een langzame daling in. In de komende jaren is een productie-groei van 1,5% per jaar het maximaal haalbare, terwijl de vraag naar verwachting met 2,1% per jaar groeit. De olieprijs blijft hierdoor structureel op een hoog niveau.

Dit zijn de belangrijkste conclusies uit een nieuw rapport van de stichting Peak Oil Netherlands (PONL). Het rapport krijgt de steun van het toonaangevende Nederlandse energieonderzoeksinstituut ECN. PONL en ECN zijn hiermee een stuk pessimistischer over de oliemarkt dan het Internationaal Energieagentschap (IEA), de energiedenktank van de Oeso, die vorige week haar ramingen publiceerde.

PONL is in mei van dit jaar opgericht door een groep 'verontruste burgers' die zich zorgen maken over de energievoorziening. Het rapport 'World Oil Production & Peaking Outlook' is geschreven door de 20-jarige Rembrandt Koppelaar, die Voeding & Gezondheid studeert aan de Wageningen Universiteit.

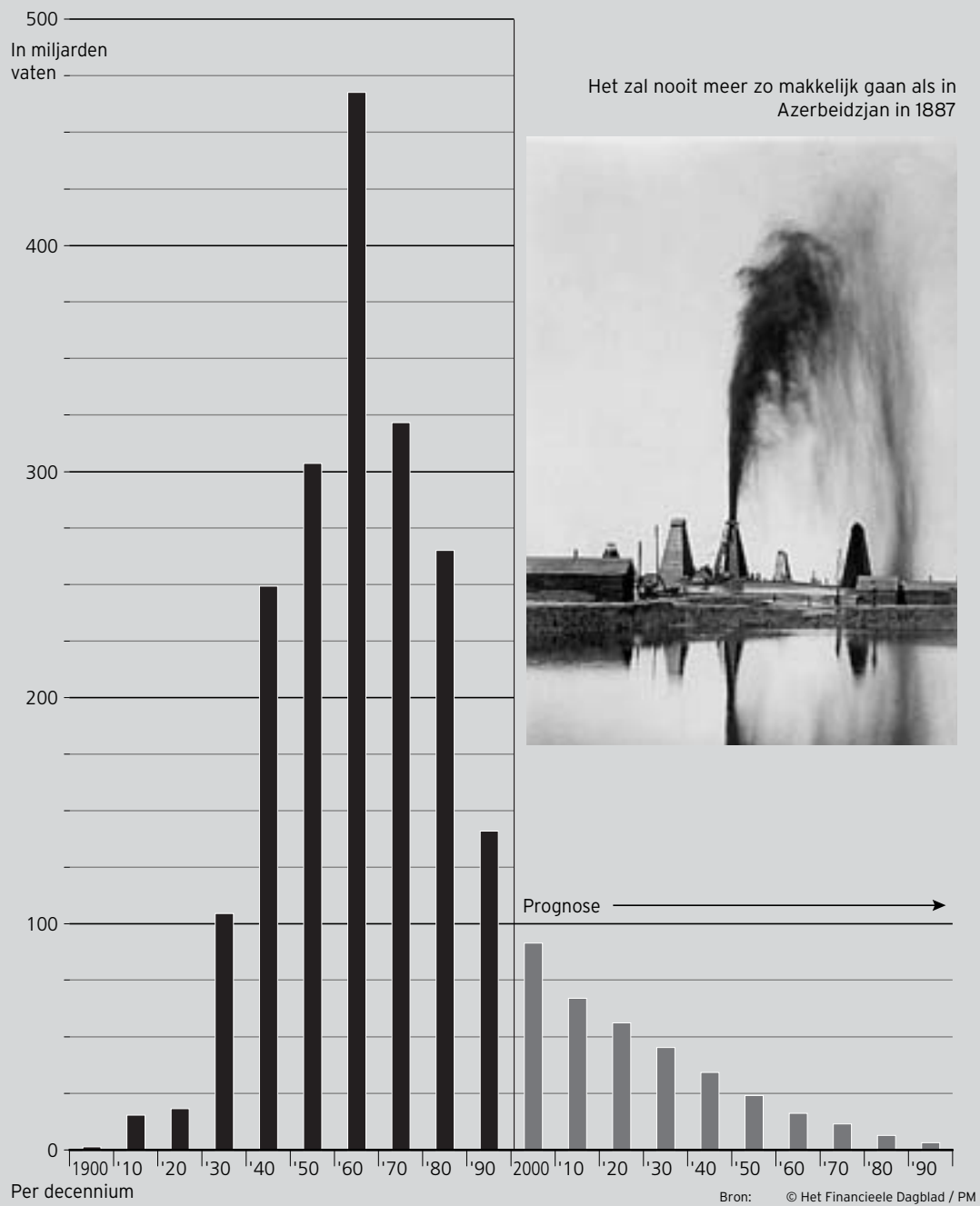
Hoewel Koppelaar geen beroeps-matige specialist is, krijgt hij rugdekking van professor Jos Bruggink, die jarenlang leiding heeft gegeven aan de unit Beleidsstudies van ECN en die in augustus is benoemd tot bijzonder hoogleraar aan de faculteit Aard- en Levenswetenschappen van de Vrije Universiteit.

'De conclusies van PONL sluiten goed aan bij mijn perceptie van de oliepiekproblematiek', zegt Bruggink. 'Een piek in de productie tussen 2010 en 2020 is zeer goed mogelijk. Ik ben evenals PONL ervan overtuigd dat de olieoptimisten bij het IEA neigen tot een eenzijdig, geruststellend verhaal. Dit leidt tot een te afwachtende houding bij politiek en bedrijfsleven en brengt grote risico's met zich mee.'

Het in Parijs gevestigde IEA, dat door westerse regeringen wordt beschouwd als de meest gezaghebbende bron van informatie over de oliemarkt, krijgt al langere tijd kritiek van een groep wetenschappers, ingenieurs en beleggers. Deze zogenaamde 'piekolie-beweging', opgezet door Colin Campbell, een gepensioneerde geoloog die onder meer bij olieconcerns Texaco en BP heeft gewerkt, gelooft dat de olie-

Uitgevonden

De gouden dagen van olie-exploratie liggen al weer bijna een halve eeuw achter ons. Wat kunnen we nog verwachten?

productie in de wereld binnen afzienbare tijd haar hoogtepunt zal hebben bereikt.

Het IEA wil daar niets van weten. Maar volgens Bruggink zouden de 'doemdenkers' echter wel eens 'gelijk kunnen hebben'.

Nederland heeft met PONL sinds kort een eigen branche van de internationale piekolie-beweging. Volgens Rembrandt Koppelaar van

PONL is het 'misplaatste optimisme' van het IEA voornamelijk gebaseerd op drie veronderstellingen. De eerste is de optimistische verwachting omtrent het aantal nieuwe velden dat nog kan worden ontdekt. 'Daarbij baseert het IEA zich op een rapport uit 2000 van het United States Geological Survey. De USGS op zijn beurt zoekt steun voor zijn raming bij trends uit het

verleden. Maar die blijken al een aantal jaren niet op te gaan. Al sinds 1964 is sprake van een gestage daling van nieuwe ontdekkingen. Sinds 1986 wordt er meer olie geconsumeerd dan er wordt ontdekt. Op dit moment zelfs twee keer zo veel.'

De tweede veronderstelling van het IEA is dat de productie uit bestaande velden verder kan wor-

den opgevoerd. Op dit moment kan om technische redenen niet meer dan pakweg 35% van de olievoorraden die in de grond zitten, daadwerkelijk worden gewonnen. Als die zogenaamde 'recovery-factor' kan worden opgevoerd naar 40%, betekent dat in één klap een forse vergroting van de beschikbare reserves. 'Het is waar dat de recovery-factor tussen 1980 en 2004 is verhoogd van 22% naar 35%', zegt Koppelaar. 'Maar het is lang niet zeker of die trend kan worden doorgezet. In sommige velden lukt het wel, in andere niet.'

Ten derde verwacht het IEA ook veel van zogeheten 'niet-conventionele olie', zoals in de teerzanden in Canada en Venezuela. De hoeveelheid olie die alleen al in Canadese teerzanden zit, is vergelijkbaar met de oliereserves van Saudi-Arabië, stelt het IEA.

Koppelaar betwist dat niet, maar volgens hem is de jaarlijkse productie die uit deze velden kan worden gehaald, om geologische en logistieke redenen beperkt. 'De exploitanten zelf verwachten dat tot 2030 de productie uit de Canadese teerzanden maximaal 5 miljoen vaten per dag zal bedragen. Daarmee blijft de bijdrage aan de wereldolieproductie beperkt.'

Koppelaar komt op grond van zijn gegevens tot de conclusie dat de wereldolieproductie zal pieken tussen 2012 en 2017. 'Alleen een duidelijke trendbreuk in de productieontwikkeling kan zorgen voor uitstel.'

De onderzoeker ziet eerder het omgekeerde gebeuren: een piek vóór 2012. 'In 2003 was 90% van alle ontdekte olievelden in productie. Binnenkort is dat praktisch 100%. Het aantal nieuwe velden dat wordt ontdekt, neemt gestaag af. Er zijn nu al dertig productielanden die over hun piek zijn, zoals de Verenigde Staten, en er komen er steeds meer bij.'

Koppelaar vindt dat de politiek nu in actie moet komen om de overschakeling naar een oliearme economie mogelijk te maken. 'Uit onderzoek van het Amerikaanse ministerie van energie blijkt dat je 20 jaar nodig hebt voor een soepele overgang.'

De overheid en het Centraal Planbureau (CPB) zijn echter nog niet overtuigd van de ernst van de dreiging. 'Het CPB gaat uit van onrealistisch lage olieprijsen. Ik hoop dat ze eindelijk eens serieus naar dit probleem willen kijken en niet alleen blindvaren op het IEA', zegt de onderzoeker.

